

Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017

2017 dccc 2

RHAN 3

TYBACO A CHYNHYRCHION NICOTIN

PROSPECTIVE

PENNOD 2

MANWERTHWYR TYBACO A CHYNHYRCHION NICOTIN

Cofrestr o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin

30 Dyletswydd i gynnal cofrestr o fanwerthwyr tybaco a chynhyrchion nicotin

- (1) Rhaid i'r awdurdod cofrestru gynnal cofrestr o bersonau sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre yng Nghymru ("y gofrestr").
- (2) Mae'r awdurdod cofrestru at y diben hwn yn berson a bennir felly mewn rheoliadau.
- (3) At ddibenion y Bennod hon ystyr "busnes tybaco neu nicotin" yw busnes sy'n ymwneud â gwerthu drwy fanwerthu dybaco neu bapurau sigarêts neu gynhyrchion nicotin.
- (4) Rhaid i bob cofnod yn y gofrestr mewn cysylltiad â pherson sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin ddatgan—
 - (a) enw a chyfeiriad y person;
 - (b) cyfeiriad pob un o'r mangreoedd lle y mae busnes tybaco neu nicotin yn cael ei gynnal gan y person hwnnw;
 - (c) a yw'r person yn gwerthu—
 - (i) tybaco neu bapurau sigarêts,
 - (ii) cynhyrchion nicotin, neu

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (iii) unrhyw gyfuniad o'r eitemau hynny,
yn y mangreoedd hynny;
- (d) yn achos mangre sy'n strwythur symudol, stondin, pabell neu gerbyd, enw pob awdurdod lleol y mae'r busnes yn cael ei gynnal yn ei ardal.
- (5) At ddiben is-adran (4)(a), enw a chyfeiriad person yw—
- (a) yn achos unigolyn—
- (i) enw'r unigolyn ac, os yw'n wahanol, enw masnachu'r unigolyn, a
- (ii) cyfeiriad man preswyllo arferol yr unigolyn;
- (b) yn achos cwmni—
- (i) ei enw ac, os yw'n wahanol, ei enw masnachu, a
- (ii) cyfeiriad ei swyddfa gofrestredig;
- (c) yn achos partneriaeth ac eithrio partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig—
- (i) enw pob partner ac, os yw'n wahanol, enw masnachu'r bartneriaeth, a
- (ii) cyfeiriad man preswyllo arferol pob partner;
- (d) yn achos partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig—
- (i) ei henw cofrestredig ac, os yw'n wahanol, ei henw masnachu, a
- (ii) cyfeiriad ei swyddfa gofrestredig.
- (6) Caiff y gofrestr gynnwys unrhyw wybodaeth arall sy'n wybodaeth o ddisgrifiad y mae'n ofynnol, drwy reoliadau o dan adran 31(3)(b), ei chynnwys mewn cais i gofrestru.
- (7) At ddibenion y Bennod hon—
- (a) mae person wedi ei gofrestru os yw enw'r person wedi ei gofnodi yn y gofrestr, ac mae ymadroddion cysylltiedig eraill i gael eu dehongli yn unol â hynny;
- (b) mae cyfeiriadau at gofnod person yn y gofrestr yn gyfeiriadau at y cofnod sy'n ymwneud â'r person hwnnw yn y gofrestr.
- (8) Caiff rheoliadau o dan is-adran (2) bennu mai Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod cofrestru.
- (9) Yn achos mangre sy'n strwythur symudol, stondin, pabell neu gerbyd, mae'r cyfeiriad sydd i gael ei gofnodi yn y gofrestr yn unol ag is-adran (4)(a) i gael ei drin fel cyfeiriad y fangre at ddiben is-adran (4)(b).

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 30 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

31 Cais am gofnod yn y gofrestr

- (1) Caniateir i gais gael ei wneud i'r awdurdod cofrestru—
- (a) i berson gael ei gofrestru mewn cysylltiad â chynnal busnes tybaco neu nicotin, neu
- (b) os yw'r ceisydd eisoes yn berson cofrestredig—
- (i) i ychwanegu mangreoedd pellach at gofnod y person yn y gofrestr, neu
- (ii) yn achos mangre sy'n strwythur symudol, stondin, pabell neu gerbyd, i ychwanegu awdurdod lleol arall at gofnod y person yn y gofrestr.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(2) Rhaid i gais o dan is-adran (1)—

- (a) datgan enw a chyfeiriad y ceisydd (gweler adran 30(5) am hyn);
- (b) os gwneir y cais o dan is-adran (1)(a), ddatgan cyfeiriad pob un o'r mangreoedd lle y mae'r ceisydd yn bwriadu cynnal busnes tybaco neu nicotin;
- (c) os gwneir y cais o dan is-adran (1)(b)(i), ddatgan cyfeiriad pob un o'r mangreoedd pellach lle y mae'r ceisydd yn bwriadu cynnal busnes tybaco neu nicotin;
- (d) datgan a yw'r ceisydd yn bwriadu gwerthu—
 - (i) tybaco neu bapurau sigarêts,
 - (ii) cynhyrchion nicotin, neu
 - (iii) unrhyw gyfuniad o'r eitemau hynny,yn y mangreoedd a ddatgenir yn unol â pharagraff (b) neu (c);
- (e) datgan a yw'r ceisydd yn bwriadu cynnal busnes mewn ffordd sy'n golygu gwneud trefniadau i dybaco, papurau sigarêts neu gynhyrchion nicotin—
 - (i) cael eu danfon i fangreoedd yng Nghymru, neu
 - (ii) yn dilyn gwerthiant a gyflawnir dros y ffôn, dros y rhyngwrwyd neu drwy fath arall o dechnoleg electronig neu dechnoleg arall, gael eu casglu o fangre yng Nghymru;
- (f) yn achos mangre sy'n strwythur symudol, stonidin, pabell neu gerbyd—
 - (i) os gwneir y cais o dan is-adran (1)(a), ddatgan enw pob awdurdod lleol y mae'r ceisydd yn bwriadu cynnal y busnes tybaco neu nicotin yn ei ardal, a
 - (ii) os gwneir y cais o dan is-adran (1)(b)(ii), ddatgan enw pob awdurdod lleol ychwanegol y mae'r ceisydd yn bwriadu cynnal busnes tybaco neu nicotin yn ei ardal.

(3) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth—

- (a) ynghylch ffurf cais o dan is-adran (1) a'r ffordd y mae i gael ei wneud;
- (b) ynghylch gwybodaeth arall sydd i gael ei chynnwys mewn cais (gan gynnwys, yn achos cais gan berson sy'n bwriadu cynnal busnes tybaco neu nicotin fel y'i disgrifir yn is-adran (2)(e), wybodaeth sy'n ymwneud â natur y trefniadau o dan sylw);
- (c) sy'n ei gwneud yn ofynnol i daliad o ffi fynd gyda chais o dan is-adran (1) (a) neu (1)(b)(i).

(4) Cyn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon, rhaid i Weinidogion Cymru—

- (a) ystyried a oes personau yr ymddengys eu bod yn cynrychioli buddiannau'r rheini y mae'r rheoliadau yn debygol o effeithio arnynt (“personau cynrychiadol”), a
- (b) cynnal ymgynghoriad ag unrhyw bersonau cynrychiadol y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol ymgynghori â hwy.

(5) Os yw'r fangre lle y mae'r ceisydd yn bwriadu cynnal busnes tybaco neu nicotin yn strwythur symudol, stonidin, pabell neu gerbyd, mae'r cyfeiriad a ddatgenir yn y cais yn unol ag is-adran (2)(a) i gael ei ddatgan fel cyfeiriad y fangre at ddiben is-adran (2)(b) ac (c).

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 31 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

32 Caniatáu cais

- (1) Rhaid i'r awdurdod cofrestru ganiatáu cais a wneir o dan adran 31 oni bai bod is-adran (2) neu (3) yn gymwys.
- (2) Rhaid i'r awdurdod cofrestru beidio â chaniatáu'r cais i'r graddau y mae'n ymwneud â mangre a bennir yn y cais y mae gorchymyn mangre o dan gyfyngiad a wneir o dan adran 12A o **Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933 (p.12)** yn cael effaith mewn cysylltiad â hi.
- (3) Rhaid i'r awdurdod cofrestru beidio â chaniatáu'r cais os yw gorchymyn gwerthu o dan gyfyngiad a wneir o dan adran 12B o **Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933 (p.12)** yn cael effaith mewn cysylltiad â'r ceisydd.
- (4) Wrth ganiatáu cais a wneir o dan adran 31, rhaid i'r awdurdod cofrestru wneud y cofnod priodol neu'r newid priodol i gofnod yn y gofrestr.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 32 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

33 Dyletswydd i roi hysbysiad o newidiadau penodol

- (1) Rhaid i berson cofrestredig roi i'r awdurdod cofrestru hysbysiad o unrhyw un neu ragor o'r materion a ganlyn—
 - (a) unrhyw newid yn enw neu gyfeiriad y person o'r hyn a ddatgenir yn y gofrestr yn unol ag adran 30(4)(a);
 - (b) unrhyw newid yn yr hyn y mae'r person yn ei werthu o'r hyn a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr yn unol ag adran 30(4)(c);
 - (c) os yw'r person yn peidio â chynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr;
 - (d) yn achos busnes tybaco neu nicotin sy'n cael ei gynnal mewn mangre sy'n strwythur symudol, stonddin, pabell neu gerbyd, os yw'r person yn peidio â chynnal y busnes yn ardal awdurdod lleol a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr.
- (2) Mae person yn peidio â chynnal busnes at ddiben is-adran (1)(c) neu (d) pan yw'r person hwnnw yn peidio â gwneud hynny am gyfnod di-dor o ddim llai nag 28 o ddiwrnodau.
- (3) Rhaid i'r hysbysiad y cyfeirir ato yn is-adran (1) gael ei roi o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â pha un bynnag o'r canlynol sy'n gymwys—
 - (a) dyddiad y newid y cyfeirir ato yn is-adran (1)(a) neu (b);
 - (b) y dyddiad y mae'r person cofrestredig yn peidio â chynnal y busnes yn y fangre o dan sylw neu yn ardal yr awdurdod lleol o dan sylw.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (4) Os daw awdurdod lleol yn ymwybodol o unrhyw un neu ragor o'r materion y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(a) i (d) mewn cysylltiad â pherson cofrestredig sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin yn ei ardal, rhaid i'r awdurdod lleol roi hysbysiad i'r awdurdod cofrestru o'r mater hwnnw.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 33 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

34 Dyletswydd i ddiwygio'r gofrestr

- (1) Rhaid i'r awdurdod cofrestru ddiwygio'r gofrestr—
- ar ôl cael hysbysiad o dan adran 33, i adlewyrchu'r hysbysiad;
 - i gywiro unrhyw anghywirdebau yn y gofrestr y daw'n ymwybodol ohonynt ac eithrio drwy gael hysbysiad o dan adran 33.
- (2) Ond os yw'r awdurdod cofrestru yn bwriadu diwygio'r gofrestr drwy newid neu ddileu cofnod person, rhaid iddo roi hysbysiad o'r diwygiad arfaethedig i'r person.
- (3) Rhaid i'r hysbysiad roi rhesymau dros y diwygiad arfaethedig.
- (4) Rhaid i'r awdurdod cofrestru beidio â newid na dileu cofnod person yn y gofrestr os yw'r awdurdod wedi ei fodloni, ar sail gwybodaeth a ddarperir iddo gan y person o fewn y cyfnod a grybwyllir yn is-adran (5), fod cofnod y person yn gywir.
- (5) Y cyfnod yw'r cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â dyddiad yr hysbysiad a roddir o dan is-adran (2).
- (6) Caiff rheoliadau ddarparu i'r awdurdod cofrestru godi ffi mewn cysylltiad â diwygio'r gofrestr o dan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 34 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

35 Mynediad i'r gofrestr

- (1) Rhaid i'r awdurdod cofrestru gyhoeddi rhestr sy'n nodi enw pob person cofrestredig a chyfeiriad pob un o'r mangreoedd a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr fel mangre lle y mae busnes tybaco neu nicotin yn cael ei gynnal.
- (2) Ond mewn cysylltiad â pherson cofrestredig sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre sy'n strwythur symudol, stondin, pabell neu gerbyd, rhaid i'r rhestr a gyhoeddir o dan is-adran (1) nodi, yn lle cyfeiriad y fangre, enw pob awdurdod lleol a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr.
- (3) Rhaid i'r awdurdod cofrestru hefyd roi ar gael i awdurdod lleol yr holl wybodaeth arall a gynhwysir yn y gofrestr i'r graddau y mae'n ymwneud â mangre yn ardal yr awdurdod.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
 gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
 a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
 a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 35 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

36 Mangreoedd a eithrir

Nid yw darpariaethau'r Bennod hon yn gymwys mewn perthynas â busnes tybaco neu nicotin i'r graddau y caiff ei gynnal mewn mangre o ddisgrifiad a bennir mewn rheoliadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 36 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

37 Strwythurau symudol etc.

Caiff rheoliadau ddarparu i'r cymhwysiad o'r Bennod hon mewn perthynas â mangre sy'n strwythur symudol, stonin, pabell neu gerbyd fod yn ddarostyngedig i unrhyw addasiadau y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn angenrheidiol neu'n hwylus.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 A. 37 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

Troseddau

38 Troseddau

- (1) Mae person sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre yng Nghymru heb gael ei gofrestru yn cyflawni trosedd.
- (2) Mae person cofrestredig sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre yng Nghymru ac eithrio mangre a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr yn cyflawni trosedd.
- (3) Nid yw is-adran (2) yn gymwys yn achos busnes tybaco neu nicotin sy'n cael ei gynnal mewn mangre sy'n strwythur symudol, stonin, pabell neu gerbyd.
- (4) Mae person cofrestredig sy'n cynnal busnes tybaco neu nicotin mewn mangre sy'n strwythur symudol, stonin, pabell neu gerbyd yn ardal awdurdod lleol ac eithrio un a ddatgenir yng nghofnod y person yn y gofrestr yn cyflawni trosedd.
- (5) Mae person cofrestredig sy'n methu, heb esgus rhesymol, â chydymffurfio ag adran 33 (dyletswydd i hysbysu am newidiadau penodol) yn cyflawni trosedd.
- (6) Mae person sy'n euog o drosedd o dan is-adran (1) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.
- (7) Mae person sy'n euog o drosedd o dan is-adran (2), (4) neu (5) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 2 ar y raddfa safonol.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I9 A. 38 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

Gorfodi

39 Swyddogion awdurdodedig

Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at swyddog awdurdodedig yn gyfeiriadau at unrhyw berson (pa un a yw'n swyddog i'r awdurdod lleol ai peidio) sydd wedi ei awdurdodi gan awdurdod lleol at ddibenion y Bennod hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I10 A. 39 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

40 Pwerau mynediad

- (1) Caiff swyddog awdurdodedig fynd i mewn i fangre yng Nghymru ar unrhyw adeg resymol—
 - (a) os oes gan y swyddog seiliau rhesymol dros gredu bod trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni yn ardal yr awdurdod lleol, a
 - (b) os yw'r swyddog yn ystyried ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn i'r fangre at ddiben canfod a yw trosedd o'r fath wedi ei chyflawni.
- (2) Ond nid yw hyn yn gymwys mewn perthynas â mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd.
- (3) Ni chaiff swyddog awdurdodedig fynd i mewn i fangre drwy rym o dan yr adran hon.
- (4) Rhaid i swyddog awdurdodedig, os gofynnir iddo wneud hynny, cyn mynd i mewn i fangre o dan yr adran hon, ddangos tystiolaeth o'r awdurdodiad y cyfeirir ato yn adran 39.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 40 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

41 Gwarant i fynd i mewn i annedd

- (1) Caiff ynad heddwch arfer y pŵer yn is-adran (2) mewn perthynas â mangre yng Nghymru a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd os yw wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig ar lw—
 - (a) bod seiliau rhesymol dros gredu bod trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni yn ardal awdurdod lleol, a
 - (b) ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn i'r fangre at ddiben canfod a yw trosedd o'r fath wedi ei chyflawni.
- (2) Caiff yr ynad ddyroddi gwarant sy'n awdurdodi swyddog awdurdodedig i'r awdurdod lleol i fynd i mewn i'r fangre, drwy rym os oes angen.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (3) Mae'r warant yn parhau mewn grym tan ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y'i dyroddwyd.

Gwybodaeth Cychwyn

I12 A. 41 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

42 Gwarant i fynd i mewn i fangreoedd eraill

- (1) Caiff ynad heddwch arfer y pŵer yn is-adran (4) mewn perthynas â mangre yng Nghymru ac eithrio mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd os yw wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig ar lw—
- bod seiliau rhesymol dros gredu bod trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni yn ardal awdurdod lleol,
 - ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn i'r fangre at ddiben canfod a yw trosedd o'r fath wedi ei chyflawni, ac
 - bod gofyniad a nodir yn is-adran (2) neu (3) wedi ei fodloni.
- (2) Y gofyniad yw—
- bod gofyn am fynd i mewn i'r fangre wedi ei wrthod neu'n debygol o gael ei wrthod, a
 - bod hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan yr adran hon wedi ei roi i'r meddiannydd neu berson yr ymddengys yn rhesymol i'r awdurdod lleol ei fod yn ymwneud â rheoli'r fangre.
- (3) Y gofyniad yw bod gofyn am fynd i mewn i'r fangre, neu roi hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan yr adran hon, yn debygol o danseilio diben y mynediad.
- (4) Caiff yr ynad ddyroddi gwarant sy'n awdurdodi swyddog awdurdodedig i'r awdurdod lleol i fynd i mewn i'r fangre, drwy rym os oes angen.
- (5) Mae'r warant yn parhau mewn grym tan ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y'i dyroddwyd.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 42 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

43 Darpariaeth atodol ynghylch pwerau mynediad

- (1) Caiff swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre o dan adran 40, neu yn rhinwedd gwarant o dan adran 41 neu 42, fynd ag unrhyw bersonau eraill ac unrhyw gyfarpar y mae'r swyddog yn ystyried eu bod yn briodol.
- (2) Os yw meddiannydd mangre y mae swyddog awdurdodedig wedi ei awdurdodi i fynd i mewn iddi drwy warant o dan adran 41 neu 42 yn bresennol ar yr adeg y mae'r swyddog awdurdodedig yn ceisio gweithredu'r warant—
- rhaid rhoi enw'r swyddog i'r meddiannydd;
 - rhaid i'r swyddog gyflwyno i'r meddiannydd dystiolaeth ddogfennol bod y swyddog yn swyddog awdurdodedig;

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (c) rhaid i'r swyddog gyflwyno'r warant i'r meddiannydd;
- (d) rhaid i'r swyddog gyflenwi copi ohoni i'r meddiannydd.

(3) Os nad yw mangre y mae swyddog awdurdodedig wedi ei awdurdodi i fynd i mewn iddi drwy warant o dan adran 41 neu 42 wedi ei meddiannu, neu os yw'r meddiannydd yn absennol dros dro, yna wrth adael y fangre rhaid i'r swyddog ei gadael wedi ei diogelu yr un mor effeithiol rhag mynediad anawdurdodedig ag yr oedd pan aeth y swyddog iddi.

Gwybodaeth Cychwyn

114 A. 43 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

44 Pwerau arolygu etc.

- (1) Caiff swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre o dan adran 40, neu yn rhinwedd gwarant o dan adran 41 neu 42, wneud unrhyw un neu ragor o'r canlynol os yw'r swyddog yn ystyried ei bod yn angenrheidiol at ddiben canfod a yw trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni—
 - (a) cynnal arolygiadau ac archwiliadau yn y fangre;
 - (b) ei gwneud yn ofynnol cyflwyno unrhyw beth yn y fangre, ei arolygu, a chymryd a chadw samplau ohono neu echdynion ohono;
 - (c) cymryd meddiant o unrhyw beth yn y fangre, a'i gadw am gyhyd ag y mae'r swyddog yn ystyried ei bod yn angenrheidiol at y diben hwnnw;
 - (d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson roi gwybodaeth, neu ddarparu cyfleusterau a chymorth mewn cysylltiad â materion sydd o fewn rheolaeth y person.
- (2) Os yw'r swyddog awdurdodedig yn ystyried ei bod yn angenrheidiol at ddiben canfod a yw trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni, caiff y swyddog drefnu i unrhyw beth a gyflwynir o dan is-adran (1)(b), neu y mae'r swyddog wedi cymryd meddiant ohono o dan is-adran (1)(c), gael ei ddadansoddi.
- (3) Os yw'r swyddog awdurdodedig, yn rhinwedd is-adran (1)(c), yn cymryd unrhyw beth o'r fangre, rhaid i'r swyddog adael yn y fangre y cafodd ei gymryd ohoni ddatganiad—
 - (a) sy'n rhoi manylion yr hyn sydd wedi ei gymryd ac sy'n datgan bod y swyddog wedi cymryd meddiant ohono, a
 - (b) sy'n nodi'r person y caniateir gofyn iddo i'r eiddo gael ei ddychwelyd.
- (4) Mae'r pwerau a roddir gan yr adran hon yn cynnwys y pŵer—
 - (a) i gopïo dogfennau y deuir o hyd iddynt yn y fangre;
 - (b) i osod gofynion o ran sut y darperir dogfennau (a gaiff gynnwys gofynion i ddarparu copïau darllenadwy o ddogfennau y deuir o hyd iddynt yn y fangre ac a gedwir yn electronig).
- (5) At y diben hwn, mae “dogfennau” yn cynnwys gwybodaeth sydd wedi ei chofnodi ar unrhyw ffurf; ac mae cyfeiriadau at ddogfennau y deuir o hyd iddynt yn y fangre yn cynnwys—
 - (a) dogfennau a gedwir ar gyfrifiaduron neu ddyfeisiau electronig eraill yn y fangre, a

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

(b) dogfennau a gedwir yn rhywle arall ac y gellir cael mynediad iddynt drwy gyfrifiaduron neu ddyfeisiau electronig eraill yn y fangre.

(6) Nid yw'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i berson ateb unrhyw gwestiwn neu gyflwyno unrhyw ddogfen y byddai hawl gan y person i wrthod ei ateb neu wrthod ei chyflwyno mewn achos mewn llys yng Nghymru a Lloegr neu at ddibenion achos o'r fath.

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 44 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

45 Rhwystro etc. swyddogion

- (1) Mae unrhyw berson sy'n rhwystro'n fwiadol swyddog awdurdodedig sy'n arfer swyddogaethau o dan adrannau 40 i 44 yn cyflawni trosedd.
- (2) Mae unrhyw berson sydd, heb achos rhesymol, yn methu—
 - (a) â darparu i swyddog awdurdodedig gyfleusterau y mae'n rhesymol i'r swyddog awdurdodedig ei gwneud yn ofynnol iddynt gael eu darparu at ddiben gofyniad o dan adran 44(1), neu
 - (b) â chydymffurfio â gofyniad o dan adran 44(1)(b) neu (d), yn cyflawni trosedd.
- (3) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.
- (4) Mae'r adran hon yn ddarostyngedig i adran 44(6).

Gwybodaeth Cychwyn

I16 A. 45 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

46 Pŵer i wneud pryniannau prawf

Caiff swyddog awdurdodedig wneud unrhyw bryniannau a threfniadau, a sicrhau y darperir unrhyw wasanaethau, y mae'r swyddog yn ystyried eu bod yn angenrheidiol at ddibenion y Bennod hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 46 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

47 Eiddo a gedwir: apelau

- (1) Caiff person ("P") a chanddo fuddiant mewn unrhyw beth yr eir ymaith ag ef o dan adran 44(1)(c) ("eiddo a gedwir") wneud cais drwy gŵyn i unrhyw lys ynadon am orchymyn sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo gael ei ryddhau, naill ai i P neu i berson arall.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (2) Os yw'r llys, ar gais o dan yr adran hon, wedi ei fodloni nad yw'n angenrheidiol parhau i gadw'r eiddo a gedwir at ddiben canfod a yw trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni, caiff wneud gorchymyn sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r eiddo a gedwir gael ei ryddhau.
- (3) Caiff gorchymyn o dan yr adran hon gynnwys pa ddarpariaeth bynnag y mae'r llys yn meddwl ei bod yn briodol er mwyn gohirio ei ddwyn i rym wrth aros i apêl (gan gynnwys cais o dan adran 111 o [Ddeddf Llysoedd Ynadon 1980 \(p.43\)](#)) gael ei gwneud a dyfarnu arni.
- (4) Os yw'r llys yn gohirio gwrandawriad cais o dan yr adran hon, caiff wneud gorchymyn mewn cysylltiad â'r eiddo a gedwir sy'n para tan wrandawriad terfynol y cais neu hyd nes y gwneir unrhyw orchymyn pellach, os yw'n ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny.
- (5) Nid oes dim byd yn yr adran hon sy'n effeithio ar unrhyw bŵer arall sydd gan y llys i wneud gorchymyn mewn cysylltiad â'r eiddo a gedwir, gan gynnwys unrhyw bŵer i wneud gorchymyn o dan adran 1 o [Ddeddf yr Heddlu \(Eiddo\) 1897 \(p.30\)](#).

Gwybodaeth Cychwyn

I18 A. 47 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

48 Eiddo a gyfeddir: digolledu

- (1) Caiff person ("P") a chanddo fuddiant mewn unrhyw beth y mae swyddog awdurdodedig i awdurdod lleol wedi cymryd meddiant ohono o dan adran 44(1)(c) ("eiddo a gyfeddir") wneud cais drwy gŵyn i unrhyw lys ynadon i gael ei ddigolledu.
- (2) Mae is-adran (3) yn gymwys os yw'r llys, ar gais o dan yr adran hon, wedi ei fodloni—
 - (a) bod P wedi dioddef colled neu ddifrod oherwydd bod y swyddog awdurdodedig wedi cymryd meddiant o'r eiddo a gyfeddir, neu ei gadw, o dan amgylchiadau pan nad oedd yn angenrheidiol gwneud hynny at ddiben canfod a oedd trosedd o dan adran 38(1), (2) neu (4) wedi ei chyflawni, a
 - (b) na ellir priodoli'r golled neu'r difrod i esgeulustod neu ddiffyg P.
- (3) Caiff y llys orchymyn i'r awdurdod lleol ddigolledu P.

Gwybodaeth Cychwyn

I19 A. 48 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

49 Hysbysiadau cosb benodedig

- (1) Pan fo gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu bod person wedi cyflawni trosedd o dan adran 38(2), (4) neu (5) yn ardal yr awdurdod lleol, caiff y swyddog roi i'r person hwnnw hysbysiad cosb benodedig mewn cysylltiad â'r drosedd.
- (2) Mae hysbysiad cosb benodedig yn hysbysiad sy'n cynnig y cyfle i berson i gael ei ryddhau o fod yn agored i euogfarn am y drosedd y mae'r hysbysiad yn ymwneud â hi drwy dalu cosb benodedig.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol
gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau
a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys
a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (3) Yn achos trosedd y mae gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu ei bod wedi ei chyflawni gan bartneriaeth, mae'r cyfeiriad yn is-adran (1) at y person y caniateir rhoi hysbysiad cosb benodedig iddo i gael ei drin fel cyfeiriad at y bartneriaeth.
- (4) Yn achos trosedd y mae gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu ei bod wedi ei chyflawni gan gymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth, mae'r cyfeiriad yn is-adran (1) at y person y caniateir rhoi hysbysiad cosb benodedig iddo i gael ei drin fel cyfeiriad at y gymdeithas.
- (5) Yn yr adran hon, ystyr "partneriaeth" yw—
- partneriaeth o fewn [Deddf Partneriaeth 1890 \(p.39\)](#), neu
 - partneriaeth gyfyngedig sydd wedi ei chofrestru o dan [Ddeddf Partneriaethau Cyfyngedig 1907 \(p.24\)](#).
- (6) Am ddarpariaeth bellach ynghylch cosbau penodedig, gweler Atodlen 1.

Gwybodaeth Cychwyn

I20 A. 49 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

Dehongli

50 Dehongli'r Bennod hon

- (1) Yn y Bennod hon—
- ystyr "awdurdod cofrestru" ("*registration authority*") yw'r person a bennir mewn rheoliadau a wneir o dan adran 30(2);
- mae i "busnes tybaco neu nicotin" ("*tobacco or nicotine business*") yr ystyr a roddir yn adran 30(3);
- mae i "cofrestredig" ac "wedi ei gofrestru" ("*registered*") yr ystyr a roddir yn adran 30(7);
- ystyr "enw masnachu" ("*trading name*") yw enw y mae person yn cynnal busnes tybaco neu nicotin odano;
- ystyr "y gofrestr" ("*the register*") yw'r gofrestr a gynhelir o dan adran 30(1);
- mae "mangre" ("*premises*") yn cynnwys unrhyw fan ac unrhyw strwythur symudol, stondin, pabell neu gerbyd (ac eithrio trê, cwch neu long, awyren neu hofrenfad);
- ystyr "partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig" ("*limited liability partnership*") yw partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig sydd wedi ei ffurfio o dan [Ddeddf Partneriaethau Atebolrwydd Cyfyngedig 2000 \(p.12\)](#);
- mae i "swyddog awdurdodedig" ("*authorised officer*") yr ystyr a roddir yn adran 39;
- mae "tybaco" ("*tobacco*") yn cynnwys sigarêts, unrhyw gynnyrch sy'n cynnwys tybaco ac y bwriedir ei ddefnyddio drwy'r geg neu'r trwyn, a chymysgeddau ysmygu y bwriedir eu defnyddio yn lle tybaco; ac mae "sigarêt" ("*cigarette*") yn cynnwys tybaco sydd wedi ei dorri ac sydd wedi ei rollo mewn papur, deilen dybaco, neu ddeunydd arall ar ffurf fel bod modd ei ddefnyddio ar unwaith i'w ysmygu.

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) [View outstanding changes](#)

- (2) Ystyr “cynnyrch nicotin”, at ddibenion y Bennod hon, yw cynnyrch neu ddisgrifiad o gynnyrch a bennir mewn rheoliadau, ond nid yw'r canlynol i gael eu trin fel pe baent yn gynhyrchion nicotin—
- tybaco;
 - papurau sigarêts;
 - unrhyw ddyfais y bwriedir ei defnyddio i gymryd tybaco sydd wedi ei danio.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 A. 50 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 126\(2\)](#)

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 2 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 25 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to :

- specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2017/949, art. 3 by [S.I. 2017/967 art. 2](#)